

**ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ ШУМИ
НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О.**

ПЕРО НАКОВ 128 СКОПЈЕ

***ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ
РЕВИЗОР И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
ЗА 2019 ГОДИНА***

Скопје, септември 2020

СОДРЖИНА

	Страна број
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	1-4
ГОДИШНА СМЕТКА	
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (Образец 1);.....	5
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (Образец 2).....	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА.....	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА.....	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК.....	8
СОДРЖИНА НА БЕЛЕШКИТЕ.....	
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	9-42
ПРИЛОГ: ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА 31.12.2019 ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА 31.12.2019 ТЕКОВНА СОСТОЈБА ЗА СУБЈЕКТОТ ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО	

Извештај на независниот ревизор

ДО
УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ ШУМИ НАЦИОНАЛНИ
ШУМИ П.О. ПЕРО НАКОВ 128 СКОПЈЕ

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, кои се состојат од Извештај за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2019 година, Извештај за сеофатна добивка, Извештај за промени во главнината и Извештај за паричните текови и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со одредбите од Законот за трговски друштва на РМ ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2007,.....и 120/2018), и со прописите за сметководство, Меѓународните стандарди за финансиско известување MSFI дополнети, изменети или усвоени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC и други релевантни објави на IFAC прифатени и објавени во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување во врска со нивната вистинитост и непристрасност и нивната усогласеност со прифатената и друга рамка за финансиско известување, за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мислење со резерва (продолжува)

ДРУШТВО ЗА РЕВИЗИЈА И УСЛУГИ РУЛЕ ДООЕЛ СКОПЈЕ

ДО УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

Основи за мислење со резерва

Ние бевме ангажирани за ревизори на Јавното претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ на ден 18.06.2020 година и не бевме во можност да се стекнеме со достатни и соодветни ревизорски докази, поради краткиот временски период на ангажманот за ревизија, ревизорот дава мислење со резерва, поради неможноста да го набљудуваме физичкиот попис на залихите на почетокот на годината. Исто така не бевме во состојба да се увериме во однос на количествата на залиха на 31 декември 2019 и 2018 година преку други ревизорски постапки.

1. Почнувајќи од 2013 година, кога е направена проценката на капиталот и неговото запишување во Централен Регистер на Република Северна Македонија; Претпријатието го евидентирало ефектот од зголемување /намалување на објективната вредност на биолошките средства - шумите во своите финансиски извештаи преку ревалоризационата резерва. Ваквиот третман е во спротивност со МСС 41.34- Земјоделство, според кој ефектите од промените на објективната вредност на биолошките средства - шумите што претставуваат безусловна државна поддршка, треба да бидат евидентирани преку Извештајот за сеопфатна добивка, односно преку акумулираната добивка /(загуба.)

Напоменуваме дека заклучно со 31 декември 2015 година е извршено вкупно намалување на вака утврдената ревалоризациона резерва на Ден 2,743,318 илјади. Ваквото намалување е извршено по разни основи што не се поврзани со зголемување/намалување на објективната вредност на биолошките средства-шумите.

2. Утврдување на објективната вредност на шумите се спроведува во согласност со член 25 од Правилникот за содржина на посебните планови за стопанисување со шуми, посебните планови за одгледување и заштита на шуми и годишните изведбени планови (“Службен весник на Република Македонија”бр.48/1998.)

Меѓутоа, овај Правилник, во делот што се однесува на вреднување на шумските насади, не е усогласен со МСС 41.18 – Земјоделството освен по иницијалното признавање, објективната вредност се искажува преку Извештајот за сеопфатна добивка.

На седница одржана на 31.10.2017 година, Владата на Република Македонија го задолжи ресорното Министерство во соработка со Претпријатието, да пристапи кон изотврување на Методологијата за процена на шумите во услови на непостоење активен пазар за утврдување на нивната објективна вредност. До датумот на овој ревизорски извештај, таква методологија не е изработена.

ЈП Национални шуми врз основ на препораките од претходните ревизорски извештаи а во согласност со МСС 41.34, ефектот од промените на објективната вредност на биолошките средства – шумите го евидентира преку извештајот за сеопфатна добивка.

(продолжува)

ДРУШТВО ЗА РЕВИЗИЈА И УСЛУГИ РУЛЕ ДООЕЛ СКОПЈЕ

ДО УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

3. Како што е наведено во овие финансиски извештаи на 31 декември 2019 година Претпријатието побарува од државните институции 164.275 илјади денари (2018 година истиот износ). Ова побарување се однесува на акцијата “Ден на дрвото” во која, секоја година, Претпријатието учествувало со садници и други помошни материјали, за кои доставувало фактури до ресорното Министерство, при што побарувањето кумулативно се зголемувало од година на година, меѓутоа наплата не била добиена поради тоа што формално правно никогаш не бил склучен купо –п родажен договор.

Поради наведеното, Претпријатие нема правен основ за евидентирање на овие побарувања кон државните институции, па според тоа, ние не ја потврдуваме нивната вредност на 31 декември 2019 година, односно каков е ефектот врз така генерираните приходи.

Меѓутоа трошоците генерирани за спроведување на акцијата “ Ден на дрвото“ по својата суштина, а во согласно со член 96 од Законот за шуми, претставуваат компонентна на проширената репродукција, па оттаму би требало да се разгледа можноста истите да бидат целосно пребиени со обврската за проширена репродукција која Претпријатието ја евидентира во своите финансиски извештаи секоја година.

Ова особено со оглед на фактот дека акцијата “ Ден на дрвото “ е укината заклучно со 31 декември 2017 година, согласно Одлуката на Владата на Република Македонија.

Претпријатието има обврска согласно член 95 од Законот за шуми, секоја година да издвојува 3% од вредноста на исеченото дрво франко камионски пат за проширена репродукција на шумите.

Во согласност со член 95.4 од Законот за шуми, Претпријатието има обврска средствата за проширена репродукција секоја година да ги уплатува во Буџетот на Република Северна Македонија. До датумот на овие финансиски извештаи кумулираниот долг кон Буџетот на Република Северна Македонија не бил никогаш уплатуван. За наведеното е предадена глоба за правното лице во согласност со член 102.27 од Законот за шуми, во износ од ЕУР 20.000 во денарска противвредност.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен основите за мислење со резерва, финансиските извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти финансиската состојба на Јавното претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, на 31 декември 2019 година, како и резултатите од работењето и неговите парични текови за годината која што завршува тогаш, даваат вистинска и објективна слика, во согласност со рамката за финансиско известување и дека истите се во согласност со законските барања и прописи.

(продолжува)

ДРУШТВО ЗА РЕВИЗИЈА И УСЛУГИ РУЛЕ ДООЕЛ СКОПЈЕ

ДО УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

Обрнување на внимание

Без да даваме натамошни квалификации, обрнуваме внимание на следното:

а) Заклучно со 31 декември 2019 година во Република Северна Македонија не постои катастар на шуми и шумско земјиште што согласно член 71.1 од Законот за шуми што треба да биде воспоставен од страна на органот надлежен за работите во шумарството. Поради наведеното, Претпријатие е оневозможено да направи официјален попис на биолошките средства - шумите, со кои стопанисува, за кое е обврзано согласно член 77.2 од истиот Закон. Напоменуваме дека на почетокот на 2018 година Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство обезбеди финансиска и техничка помош од Организацијата за храна и земјоделство на Обединетите Нации (FAO) за спроведување на проценка на методологија за имплементација на националната инвентаризација на шумите. До датумот на овој ревизорски извештај немаме информации дека се започнати соодветни активности во ресорното Министерство.

Средствата за проста репродукција и проширена репродукција на шумите во државна сопственост се обезбедуваат со издвојување одреден процент од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шуми. Вредноста на исеченото дрво франко камионски пат се утврдува со ценовници што не се ревидирани повеќе години во смисла на нивно приближување кон пазарните цени. Поради тоа може да дојде до проценување/ проценување на вредноста која е потоа основна за утврдување на обврската за проста и проширена репродукција.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот - Раководството – на ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија” бр. 28/2004, ..., 120/2018). Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија” бр.158/2010.....83/2018) е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и во согласност со член 33 ст.4; 34 ст.1 т.д од Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија” бр.158/2010 .... 83/2018) е ограничена на известување дали финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и финансиски извештаи за истата деловна година.

Годишниот извештај за работа е конзистентен од сите материјални аспекти со годишната сметка како и со ревидираните финансиски извештаи на Јавното претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, за годината која завршува на 31 декември 2019 година.

Скопје, 30.09.2020 година
Овластен ревизор
Александар Рулески

Друштвото за ревизија и услуги РУЛЕ ДООЕЛ

Управител
Александар Рулески

ПОЕДИНЕЧНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 ГОДИНА ЕМБС 5204160

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

на ден 31 декември 2019 година

	Белешка	во илјади денари	
		2019	2018
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства		13.030	12.562
Материјални средства	7	59.313.078	59.147.975
Вложувања во недвижности	8	-	-
Долгорочни финансиски средства	8	20.898	26.310
Долгорочни побарувања		1.082	1.082
Одложени даночни средства		-	-
Вкупно нетековни средства		59.348.088	59.187.929
Тековни средства			
Парични средства и хартии од вредност	12	3.833	24.356
Побарувања од купувачи	11	78.427	77.915
Останати краткорочни побарувања	10,12,13	210.401	212.267
Краткорочни финансиски средства	14	175	273
Платени трошоци за идните периоди		94.637	63.330
Залихи	9	121.778	128.192
Вкупно тековни средства		509.251	506.332
ВКУПНО СРЕДСТВА		59.857.339	59.694.261
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Основна главнина	16	(5.940.384)	(5.940.384)
Ревалоризациона резерва		(53.245.315)	(53.250.985)
Законски и статутарни резерви		-	-
Акумулирана добивка/(загуба)		-	-
Пренесена загуба		451.259	467.333
Добивка/(загуба) за годината	17	(24.753)	(16.074)
Вкупно капитал и резерви		(58.759.193)	(58.740.110)
Долгорочни обврски			
Долгорочни резервирања	18	(177.334)	(151.060)
Долгорочни кредити	19	(104.837)	(40.389)
Вкупно долгорочни обврски		(282.171)	(191.449)
Краткорочни обврски			
Обврски спрема добавувачите	20	(235.901)	(219.257)
Останати краткорочни обврски	21	(511.210)	(476.752)
Краткорочни финансиски обврски	22	(63.400)	(63.121)
Одложени плаќања на трошоци во идни периоди	23	(2.731)	(3.571)
Вкупно краткорочни обврски		(813.242)	(762.701)
ВКУПНО ОБВРСКИ		(1.095.413)	(954.150)
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		(59.857.339)	(59.694.261)

Финанските извештаи беа усвоени од страна на Управниот одбор на ден 10.03.2020 година

Белешките се составен дел на финансиските извештаи

Овластен сметководител,

Директор, Боран Погивев

Страна

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНА ДОБИВКА

за годината која завршува на 31 декември 2019

	Белешка	во илјади денари	
		2019	2018
Приходи од продажба	24	1.312.588	1.351.536
Останати оперативни приходи	25	345.731	324.320
Вкупно приходи од работењето		1.659.131	1.676.578
Промена на вредноста на залихите на готови производи и производство во тек		(6.960)	(17.039) #
Набавна вредност на продадените стоки и материјали	26	(243)	(755)
Трошоци за суровини и други материјали	27	(114.855)	(115.240)
Услуги со карактер материјални трошоци	28	(328.646)	(347.940)
Трошоци за вработените	29	(910.520)	(877.981)
Трошоци за амортизација и резервирања	30	(164.119)	(165.516)
Останати расходи од работењето	31	(94.412)	(118.419)
Вкупно оперативни расходи		(1.619.755)	(1.642.890)
Добивка / (Загуба) од оперативно работење		28.613	18.265
Финансиски приходи	32	2.662	2.441
Финансиски расходи	33	(10.314)	(15.423)
		(7.652)	(12.982)
Добивка / (Загуба) пред оданочување		(15.304)	(25.964)
Данок од добивка	34	3.860	2.191
Нето добивка / (загуба) за периодот		24.753	16.074
Остатана сеофатна добивка / (загуба) за периодот		-	-
Вкупна сеофатна добивка / (загуба) за периодот		24.753	16.074

Финанските извештаи беа усвоени од страна на Управниот одбор на ден 10.03.2020 година

Белешките се составен дел на финансиските извештаи

Овластен сметководител,

Директор,

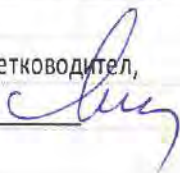

Извештај за промени во главнината

31.12.2019 година (во (000)денари)

Р.Б	опис	Запишан Капитал	Ревалориза циони резерви	Законски резерви	Статутарни резерви	Останати резерви	Акумулир ана Добивка	Пренесен а Загуба	Добивка добивка тековната година	Загуба за тековната година	ВКУПНО
1	Состојба на 01.01.2018	5.940.384	53.250.985	0	0	0	0	-467.333	16.074		58.740.110
2	Издадени акции за пари		0								0
3	Откупени сопствени акции										0
4	Продадени откупени сопствени акции										0
5	Пренос на добивката/загубата						0	16.074	-16.074		0
6	Останато зголем/намал			0			0		0		0
7	Состојба на 31.12.2018	5.940.384	53.250.985	-	0	0	-	-451.259	0	-	58.740.110
8	Пренос на акумулир. добивка/ЗАГУБА						0	0	0		0
9	Добивка за тековната година						0		0	0	0
10	Загуба за тековната година							0		24.753	-24.753
11	Запишано зголемување во ЦРМ	-		-				0			0
12	Запишано намалување во ЦРМ										0
13	Останато зголем/намал	0	-5.669	-		0	-		5.669		0
14	Дивиденди						0				0
15	Состојба на 31.12.2019	5.940.384	53.245.316	0	0	0	0	-451.259	0	24.753	58.759.194

Овластен сметководител,

Директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК

за годината која завршува на 31 декември 2019

Опис	во илјади денари	
	2019	2018
А. Готовински текови од оперативно работење	101.894	139.388
Нето добивка (загуба)	24.753	16.074
Усогласување за:		
Амортизација	47.308	48.284
Резервации за трошоци	(116.811)	(117.232)
Приходи од отпис на обврски и вишоци	(115.866)	(134.831)
Расходи од отпис на побарувања и кусоци	4.254	-
Готовински текови од работење	(156.362)	(187.705)
Побарувања од купувачи	(512)	(16.403)
Останати краткорочни побарувања	1.964	32
Краткорочни финансиски средства	-	-
Платени трошоци за идните периоди	(31.307)	7.947
Залихи	6.414	22.626
Обврски спрема добавувачите	492	(50.042)
Останати краткорочни обврски	53.620	116.732
Краткорочни финансиски обврски	-	-
Одложени плаќања на трошоци во идни периоди	840	(5.861)
Нето готовински текови од оперативно работење	(124.851)	(160.991)
Б. Готовински текови од инвестиционо работење		
Нематеријални средства	(468)	(12.562)
Материјални средства	133.932	(139.000)
Вложувања во недвижности	-	636
Долгорочни финансиски средства	5.412	(26.310)
Долгорочни побарувања	-	-
Одложени даночни средства	-	-
Нето готовински текови од инвестиционо работење	138.876	(177.236)
В. Готовински текови од финансиско работење		
Долгорочни резервирања	26.273	2.354
Долгорочни кредити	(64.448)	29.319
Капитал и резерви	(34.594)	(2.872)
Нето готовински текови од финансиско работење	(72.769)	28.801
НЕТО ЗГОЛЕМУВАЊЕ (НАМАЛУВАЊЕ) НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВ	(20.523)	17.263
Парични средства на почеток на годината	24.356	7.093
Парични средства на крајот на годината	3.833	24.356

Белешките се составен дел на финансиските извештаи

Овластен сметководител,

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

НА

ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ

ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ ШУМИ

НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О.

ПЕРО НАКОВ 128 СКОПЈЕ

ЗА 2019 ГОДИНА

Скопје, Март 2020 година

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Назив на друштвото, форма на трговско друштво, број на регистарска влошка во Трговскиот регистар; Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ.

Промени во регистарската влошка во Трговскиот регистар до периодот на известување;

Позначајни дејности кои ги извршува; 02.20- Искористување на шумите;

Идентификација на поврзани субјекти (назив и процентуално учество) нема;

Ред.бр.	ВРАБОТЕНИ				2019	2018
1	ВРАБОТЕНИ				2.274	2.250
	Д-р	М-р	ВСС	ВШС	ССС	ОО
	1	17	459	70	1134	593

Сопственичка структура; ВЛАДА НА РМ БУЛ.ИЛИДЕНСКА ББ СКОПЈЕ
Други релевантни информации за друштвото.

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ГОДИШНА СМЕТКА

Изјава за усогласеност (врз основа на кои стандарди е подготвена годишната сметка); МСФИ за мали и средни субјекти

Информација дали годишна сметка е поединечна или консолидирана; ПОЕДИНЕЧНА
Валута на презентација. МКД

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Краток опис на позначајните сметководствени политики кои се применети во двата пресметковни периода во годишната сметка:

(За приходите, расходите, нематеријалните средства, материјалните средства, побарувањата и обврските и друго).

4. КОРИСТЕНИ ПРОЦЕНКИ

Применети методи на значајни проценки кои се применети (за нематеријални и материјални средства, приходи, расходи и друго). Во 2019 не се вршени

5. ПРОМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И КОРЕКЦИЈА НА ГРЕШКИ

Опис на промената или корекцијата (врз основа на кој стандард или друга законска регулатива е настаната промената) за кои позиции на годишната сметка се однесуваат и квантифицирани ефекти од извршената промена или корекција. Во 2019 не се вршени.

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Опис на ризикот (кредитен ризик, пазарен ризик, ризик на ликвидност) и користени методи за мерење на ризикот и квантифицирани информации за ризикот.

1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВТО

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

1.1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ЕМБС	5204160
Целосен назив на субјектот	Јавно претпријатие за стопанисување со државните шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О- СКОПЈЕ
Седиште	ПЕРО НАКОВ бр.128 Скопје – ГАЗИ БАБА, ГАЗИ БАБА
Вид на субјектот на упис	ДРУГО
Дата на основање	15.12.1997 г.
Датум на статус	Активен
*Вид на сопственост	Државна
Единствен даночен број	4030998338949
Големина на субјектот	Голем
Организационен облик	03.9 – други јавни претпријатија
Надлежен регистар	Трговски регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Паричен влог МКД	0,00
Непаричен влог МКД	5.940.384,00
Уплатен дел МКД	5.940.384,00
Вкупно основна главнин МКД:	5.940.384,00

СОПСТВЕНИЦИ

ЕМБГ/ЕМБС	4064674
Име и презиме	ВЛАДА НА РМ
Адреса	БУЛ. ИЛИНДЕН ББ СКОПЈЕ
Тип на сопственик	Оснивач/Сопственик
Паричен влог МКД	0,00
Непаричен влог МКД	5.940.384.100,00
Уплатен дел МКД	5.940.384.100,00
Вкупен влог МКД	5.940.384.100,00
Вид на одговорност	Не одговара

ОВЛАСТУВАЊА

Овластени лица

Име :	ЗОРАН ЃОРЃИЕВ
Адреса	РАДЊАНСКА бр.10 КАВАДАРЦИ, КАВАДАРЦИ
Овластувања :	Генерален директор
Овластено лице	Овластено лице

За целите на ДДВ даночниот обврзник е регистриран на месечно ниво.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година
ДЕЈНОСТИ**

Приоритетна дејност Главна шифра	02.20- Искористување на шумите
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани дејности во надворешниот промет	
Други дејности	Надворешна трговија со прехранбени производи Надворешна трговија со непрехранбени приоизводи и Посредување и застапување на промет и услуги

Подружници

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Подружница
"Малешево" - Берово
"Равна Река" - Пехчево
"Осогово" - Крива Паланка
"Кратово" - Кратово
"Осогово" - Кочани
"Серта" - Штип
"Плачковица" - Радовиш
"Плачковица" - Веница
"Беласица" - Струмица
"Саланџак" - Валандово
"Кожув" - Гевгелија
"Демир Капија" - Д.Капија
"Бор" - Кавадарци
"Црн бор" - Прилеп
"Бабуна" - Велес
"Шумарство" - Св.Николе
"Кајмакчалан" - Битола
"Бигла" - Демир Хисар
"Липа" - Крушево
"Преспадрво" - Ресен
"Галичица" - Охрид
"Јабланица" - Струга
"Стогово" - Дебар
"Лопушник" - Кичево
"Сандански" - Мак.Брод
"Шар" - Гостивар
"Лешница" - Тетово
"Караџица" - Скопје
"Куманово" - Куманово
"Голак" - Делчево

1. ЧЛЕНОВИ НА УПРАВЕН ОДБОР

1.	Милутин Ристески - прет	
2.	Владимир Крстевски – зам. прет	
3.	Трајанка Самарциовска	
4.	Ацо Јаневски	
5.	Сами Синани	
6.	Наум Јамовски	
7.	Марјана Филиповска	
8.	Армен Авдили	
9.	Горан Алексов	
10.	Лидија Николовска Ташковска	
11.	Фарук Невзаци	
12.	Илир Абдурамани	
13.	Розе Младеновска	

Р.БР.	ЧЛЕНОВИ НА ОДБОР ЗА КОНТРОЛА	
1.	Серафим Георгиевски – прет.	
2.	Елпида Младеновска	
3.	Рукије Асани – зам. прет.	
4.	Борче Ванчев	
5.		

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи на Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со одредбите од член 469 став (2) (Обврска за водење сметководство) 472 (Водење трговски книги) од Законот за трговски друштва на РМ ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2007, ... и 120/2018), како обврска да води сметководство на начинот определен со овој закон и со прописите за сметководство, Меѓународните стандарди за финансиско известување и меѓународните стандарди за финансиско известување за мали и средни субјекти ажурирани на годишна основа и така како што се дополнети, изменети или усвоени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди.

Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои се објавени во Службен весник на РМ, согласно Правилникот за сметководствени политики бр.03-514/1 од 11.11.2014 година.

ЈП го применува членот 482 од истиот закон: Одобрените финансиски извештаи со годишниот извештај за работа на ЈП, органот на управување најдоцна 30 дена од денот на нивното одобрување, но не подоцна од 30 јуни, во препис, ги доставуваат до Регистарот на годишни сметки при Централниот регистар на РМ согласно Правилникот за начинот и условите за поднесување на годишната сметка во електронска форма („Сл. Весник на РМ“ бр. 7/13), и Правилникот за водење на сметководство ("Службен весник на РМ" 159/09 и 164/2010).

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Годишната сметка, финансиските извештаи и објаснувачките белешки се прикажани во македонски денар (МКД). Функционалната валута претставува валутата на примарното економско опкружување во кое работи и е македонскиот денар. Известувачката валута во која се прикажани годишната сметка и објаснувачките белешки е македонскиот денар (МКД).

Годишната сметка – финансиските извештаи на Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, е изготвена на база на историска набавна вредност, кои вклучуваат:

- **ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (Образец 1);**
- **ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (Образец 2);**
- **ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА;**
- **ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ;**
- Применетите сметководствени политики и
- Други објаснувачки белешки, подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC и други релевантни објави на IFAC прифатени и објавени во Република Северна Македонија.

Раководството ги изготви оваа Годишна сметка – финансиски извештаи и објаснувачките белешки врз основа на принципот на континуитет, земајќи ги во предвид тековните намери, веројатноста од продолжување со работењето и достапноста до финансиски извори на средства.

Годишниот извештај за работењето на Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, согласно Член 5 од Законот за јавни претпријатија и одредбите од Статутот член 27.ст. 1 т.4, Управниот одбор на ЈП на ден 15.05.2020 година, број 02-201/1, го усвојува пишаниот годишен извештај за работењето на Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, на ден 10.03.2020 година за деловната 2019 година. Претходно годишниот извештај за работењето на Јавно претпријатие за стопанисување со државни шуми НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. СКОПЈЕ, Надзорниот одбор за контрола на материјално финансиското работење на 10.03.2020 година, по разгледувањето на годишната сметка и годишниот извештај дава МИСЛЕЊЕ дека Годишната сметка и Годишниот извештај се изготвени согласно законските прописи.

2.1. Основа за подготовка и чување на сметководствената евиденција

ЈП ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите законски финансиски извештаи во согласност се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со одредбите од член 469 став 472 од Законот за трговски друштва на РМ ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2007, ...120/2018), со фискалната и законска регулатива во Република С. Македонија како обврска да води сметководство на начинот определен со овој закон и со прописите за сметководство, Меѓународните стандарди за финансиско известување, 471, 472, чување на финансиските извештаи од член 474 од Законот за трговски друштва.

Подготовката на Годишната сметка – финансиските извештаи и објаснувачките белешки во согласност со прифатените Меѓународните стандарди за финансиско известување во Република Македонија, бара користење на определени критични сметководствени проценки кои се базирани на најдобрите познавања на раководството на тековните настани и акции. Областите коишто бараат повисоко ниво на расудување и сложеност, или области каде што претпоставките и проценките се значајни за Годишната сметка се објавени во Белешка 4.

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Во подготовката на овие финансиски извештаи, ги примени значајните сметководствени политики образложени во Белешка 3, кои базираат на сметководствените прописи и даночните прописи на Република Македонија.

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст. Овие политики постојано се применувани на сите прикажани години, освен ако не е наведено поинаку.

Странски валути

а) Функционална и известувачка валута

Ставките вклучени во Годишната сметка финансиските извештаи и објаснувачките белешки на друштвото се мерени користејќи ја валутата на основната економска средина во којашто работи друштвото (“функционална валута,,).

Годишната сметка и објаснувачките белешки се претставени во македонски денари (“МКД”), којашто е функционална и известувачка валута на ЈКП ДЕРВЕН.

б) Трансакции во странска валута

Деловните трансакции искажани во странска валута се искажани во функционалната валута, Македонски денари (МКД), со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Побарувањата и обврските во странска валута се искажани во денари по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период и за истите постои аналитика во странска валута. Добивките и загубите кои произлегуваат од подмирувањето на такви трансакции и од искажувањето на монетарните средства и обврски назначени во странски валути според курсот на датумот на известување се вклучени во билансот на успех.

Немонетарните ставки кои се евидентирани по историска вредност, назначени во странска валута, се курсираат користејќи го девизниот курс на денот на трансакцијата.

Немонетарните ставки кои се евидентирани по објективна вредност, деноминирана во странска валута, се курсираат користејќи ги девизните курсеви на датумот кога е определена објективната вредност.

Странските валути со кои работи ЈКП ДЕРВЕН воглавно се еврото (ЕУР).

Девизните **курсев**и кои се користат за искажување на 31 декември се следниве:

	31 декември 2019 МКД	31 декември 2018 МКД
ЕУР	61.4856	61.4950
УСД	54.9518	53.6887

Ставките вклучени во Годишната сметка и објаснувачките белешки на ЈП се мерени користејќи ја валутата на основната економска средина во којашто работи друштвото (“функционална валута,,).

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА НЕМАТЕРИЈАЛНИТЕ СРЕДСТВА

Нематеријалните средства ги опфаќаат патентите и лиценците, заштитните знаци и имиња, договори за франшиза, авторски права, издатоци за развој, компјутерски софтвер, маркетиншки права и гудвил (goodwill).

Нематеријалното средство ќе се признае само ако е веројатно дека идните економски користи, кои му се припишуваат на средството, ќе претставуваат прилив кон друштвото и ако трошоците на средството можат веродостојно да се измерат.

Ако некое нематеријално средство не ги исполнува критериумите за признавање, настанатиот издаток треба да се признае како расход во моментот на неговото настанување (трошоци за развој).

Основа за вреднување на нематеријалните средства е:

- 1) начинот на нивното стекнување;
- 2) очекуваниот период на добивање на економска корист и
- 3) можноста да се продадат.

Нематеријалното средство почетно се мери според набавната вредност.

Во набавната вредност се вклучуваат сите трошоци за набавка и сите останати трошоци неопходни нематеријалното средство да се стави во функција.

Нематеријално средство е средство што може да се идентификува и истото не поседува физичка субстанца (МСС 38.8).

3.2. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА МАТЕРИЈАЛНИТЕ СРЕДСТВА - НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА (НПО)

Материјалните средства се признаваат по трошокот на набавка, под услов, истиот да може сигурно да се измери.

Трошокот на набавка, односно набавната вредност на материјалното средство (цена на чинење), кој се распоредува за време на корисниот век на употреба, е износот на платени парични средства или еквиваленти на парични средства, или објективната вредност на друг надомест даден за да се стекне едно средство во моментот на неговото стекнување или изградба.

Трошоците за редовно одржување и поправки се евидентираат на товар на трошоците за одржување и заштита во моментот на нивно настанување.

Издатоците за реконструкција, адаптација или друго вложување со кои се зголемува корисниот век на употреба или капацитетот се капитализираат со нивното настанување.

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се проверуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на Извештај за финансиската состојба. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со оттуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настануваат.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Зголемувањето на евидентираната вредност на недвижностите поради ревалоризацијата е признаено во корист на ревалоризационите резерви во рамките на капиталот. Кога ревалоризираниите средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на добивките за тековниот период.

Инвестициите во тек се евидентираат по набавна вредност на датумот на набавка, односно врз основа на времените ситуации добиени од изведувачите.

На средствата евидентирани на сметката на инвестиции во тек, до моментот на нивно ставање во употреба, не им се пресметува амортизација.

Вредноста на инвестиционите вложувања ја зголемува набавната вредност и на овој начин зголемената основица подлежи на амортизација.

Цената на производство се утврдува согласно МСС 2 – Залихи.

Векот на употреба на средството е периодот во кој се очекува дека друштвото ќе го користи средството.

Векот на употреба на средството може да се процени и врз основа на бројот на производи или слични единици за кои се очекува дека друштвото ќе ги оствари од тоа средство – функционален метод.

Векот на употреба на материјалните средства образложен во точка **3.2. Депрецијација како и основицата и стапките на амортизацијата.**

Основица за пресметка на амортизација е набавната вредност на средството. Ако реално може да се процени остатокот на вредноста, за овој износ се намалува основицата за амортизација.

Амортизацијата на материјалните средства се пресметува со праволиниска метода во периодите на векот на употреба согласно точка 3.2.

Стапките за амортизација секој субјект може да ги донесе самостојно во зависност од корисниот век на употреба на средствата согласно МСС 16 и МСС 38.

Амортизацијата се пресметува од првиот ден на нивната набавка веднаш кога тие средства почнале да се користат.

Евидентираната вредност на едно средство кое се заменува се отстранува од понатамошно признавање.

Амортизација на земјиштето уметнички дела и на инвестициите во тек не се пресметува.

3.2.1. Депрецијација

Амортизацијата на средствата се пресметува пропорционално со цел алокација на набавната вредност на имотот, зградите и опремата до нивната резидуална вредност во текот на нивниот проценет век на употреба. Изградените средства се амортизираат од моментот на нивното ставање во употреба.

Депрецијацијата на опремата и канцеларискиот мебел се врши со примена на пропорционална метода на отпишување со што набавната вредност се депрецира во тек на проценетиот корисен век на употреба.

Исправка на основните грешки ќе се врши според МСС 8, точки 34-36)

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Износот на исправка на основна грешка која се однесува на претходни периоди треба да биде известен преку корегирање на почетно салдо на задржаната добивка. Споредбените информации треба да бидат повторно искажани, освен доколку не е можно да се направи тоа. (алтернатива: според МСС 8 точки 38-40).

Износот на исправката на основна грешка треба да биде вклучен во утврдувањето на нето добивката или загубата за тековниот период. Споредбените информации треба да бидат презентирани како да се известени во финансиските извештаи за претходниот период треба да бидат презентирани дополнителни проформа информации, подготвени во согласност со точка 6, освен кога не е можно да се направи тоа.

Депрецијацијата средствата, опремата и канцеларискиот мебел се врши со примена на пропорционална метода на отпишување со што набавната вредност се депрецира во тек на проценетиот корисен век на употреба.

Проценетиот век на употреба и стапките на депрецијација за поголемите класи недвижности, опрема и канцелариски мебел се наведени подолу:

Назив на средството	Корисен век	Процент на амортиз.
Недвижности	10 до 40 години	2,5 до 10 %
Опрема	10 до 20 години	5 % до 10 %
Алат, погонски и канцелариски материјал	4 до 5 години	20 % до 25 %
Компјутерска опрема и софтвер	4 години	25 %
Телекомуникациска опрема и возила	4 до 5 години	20 % до 25 %
Нематеријални средства	10 до 20 години	5 % до 10 %

Резидуалните вредности како и векот на употреба на средствата се проверуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на Извештајот за финансиска состојба. Евидентираната вредност на средствата се намалува веднаш до нивната надоместлива вредност во случај кога евидентираната вредност ја надминува надоместливата вредност.

3.3. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ЗА ЗАПИШАН, А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ

Побарувањата за запишан, а неуплатен капитал ќе се искажуваат по номинална вредност на запишаниот капитал, согласно актите на друштвото (сукцесивна уплата на запишаниот капитал).

Капиталот кој нема да биде уплатен, согласно роковите и условите пропишани со актите ќе биде поништен.

3.4. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕНА ДОЛГОРОЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

Исправката (вредносното усогласување) на вложувањата, се спроведува во периодот на сознавањето на неможноста за наплата на дел или на вкупното побарување на товар на расходите на периодот.

Отписот на побарувањата по основ на вложувања се спроведува само во случај кога за тоа ќе донесе одлука соодветниот орган на друштвото.

3.5. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА ЗАЛИХИТЕ

Залихите на материјали и резервни делови се водат по методата на просечно набавени цени. Во извештајот за финансиската состојба, залихите се искажуваат по пониска набавна или нето реализациона вредност.

Намалувањето на вредноста на залихите се спроведува на товар на расходите во тој период.

Набавната вредност на трговските стоки ги содржи фактурната вредност, царините, даноците, трошоците за транспорт, осигурување и други зависни трошоци кои се однесуваат на набавката.

Попустите и рабатите не се вклучени во набавната вредност. Нето очекуваната продажна вредност е предвидената продажна цена во нормален тек на работење, намалена за продажните трошоци.

Ситниот инвентар се отпишува во целост при издавањето во употреба.

Суровините, материјалите, резервните делови, ситниот инвентар, амбалажа и автомобилските гуми се евидентираат според трошоците на набавката, а пресметката на потрошокот со примена на методот ФИФО.

Алтернатива: Залихите на материјали, суровини и резервни делови се искажуваат по стварни цени, а пресметката на трошоците се врши со примена на просечни пондерирани цени по поделни видови на залихи. Просечните пондерирани цени се пресметуваат при секој влез на стоки во складот, врз основа на утврдените количини и вредности после влезот на нови залихи.

Ситниот инвентар во употреба, се отпишува еднократно при ставање во употреба (алтернатива: при самата набавка).

Алтернатива: Ситниот инвентар, се отпишува по методот на калкулативен отпис, според векот на траење.

Амбалажата и автомобилските гуми, се отпишуваат по методот на калкулативен отпис, согласно интензитетот на употреба.

Алтернатива: Амбалажата и автомобилските гуми, се отпишуваат при ставањето во употреба.

Намалувањето на вредноста на залихите, се спроведува во време на редовните месечни и годишниот попис, а врз основа на проценка на оштетеност, рок на употреба, дотраеност на залихите и слично.

Намалувањето на вредноста на залихите се врши на товар на расходите на периодот, вклучувајќи го и секое нивелирање (сведување) по пат на отпис до нето реализационата вредност.

Залихите на недовршеното производство, полупроизводи и готови производи се водат според трошоците на набавката, односно според цената на производството. Во цената на производството се вклучуваат: трошоците на материјали за изработка, платите за изработка, останатите директни трошоци и останатите општи трошоци кои може да се доведат во врска со сегашната состојба и сегашната локација на залихите. Износот на општите и директните трошоци кои се вклучени во вредноста на тие залихи се утврдува со калкулации кои посебно се изработуваат за секој производ и секој работен налог. Сите трошоци се водат по места и носители на трошоци.

Трошоците на управата и продажбата (управно – продажна режија) не се вклучуваат во вредноста на залихите.

Намалувањето на вредноста на залихите на недовршеното производство, полупроизводи и готови производи се врши при годишниот попис. Намалување на вредноста на залихите, се врши во случај на неадекватен квалитет на изработката, оштетување и дотраеност на залихите до нето реализационата вредност ако е пониска

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

од набавната. Во случај на вонредни настани на залихите им се намалува вредноста и пред редовниот годишен попис.

Нето реализационата вредност е проценета продажна цена во редовниот тек на работењето, намалена за проценетите трошоци за довршување на производството и проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

Залихите на трговски стоки во продавниците се водат по продажни цени со вклучен данок на додадена вредност и пресметана разлика во цени.

Залихите на трговски стоки, во склад се водат по набавни цени, односно по нето реализационата вредност ако е пониска од набавната.

Намалување на вредноста на залихите на трговската стока се спроведува во случај на пад на пазарните цени, оштетувања или други причини, на товар на расходите на периодот.

3.6. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА КРАТКОРОЧНИТЕ ПОБАРУВАЊА

Побарувањата од подружници и други претпријатија, побарувањата од купувачите, побарувањата за повеќе исплатени износи од добивката, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се искажуваат по номинална вредност зголемена за каматите, намалени за работи и попусти во цената, согласно склучениот договор, односно одлуката за исплата.

Побарувањата од купувачите се искажуваат според нивната објективна вредност, намалена за попустите и исправката на вредност. Исправката на вредност на побарувањата од купувачите, се прави кога постојат показатели дека побарувањата не можат да се наплатат. Отписот на побарувањата по пат на исправка на вредноста се врши на товар на расходите за периодот.

Износот на резервирањето претставува разлика меѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признаваат како тековни добивки.

За сите побарувања од купувачи кои не се наплатени во договорениот рок се пресметува затезна камата.

Побарувањата кои се искажани во девизи се пресметуваат според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на билансирањето.

Намалувањето на вредноста на побарувањата се спроведува задолжително кога должникот е во постапка на стечај или ликвидација. Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура.

3.7. НАДОМЕСТИ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Придонеси за задолжително социјално осигурување - пензиско осигурување

ЈП има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Обврски при пензионирање на вработените

ЈП, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

3.8. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

Вложувањата во хартии од вредност се искажуваат според методот на трошоците на вложување.

Алтернатива: Вложувањата во хартии од вредност се искажуваат пониско од: трошоците на вложување или пазарната вредност.

Дадените заеми, депозити и кауции се искажуваат според нивната номинална вредност, согласно договор.

Пресметаните камати се признаваат во тековни приходи.

Останатите краткорочни вложувања се искажуваат по набавна вредност.

3.9. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА (ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ)

Парите на сметките во денари кај деловните банки, се водат во номинални износи, според доставениот извод за состојбата на прометот на соодветните сметки.

Парите во благајна во денари, се искажуваат по номинална вредност.

Девизите на сметките во банката и благајната се искажуваат по среден курс на Народна банка на Република Македонија, на денот на билансирањето.

Пресметувањето на девизите се врши секогаш на денот на промената на состојбата на сметката (благајната) и на крајот на месецот.

За целите на составување на Извештајот за парични текови:

Со парични средства и парични еквиваленти, се евидентираат паричните средства во благајната, на сметките кај деловните банки, депозитите по видување, благородните метали и предметите од благородни метали и краткорочните и високо ликвидни вложувања со рок на доспеаност до три месеци или помалку, од датумот на стекнување и се со безначаен ризик од намалување на вредност.

3.10. ПОЛИТИКА НА ИСКАЖУВАЊЕ НА ДАНОКОТ НА ДОБИВКА

Данокот на добивка се утврдува и се плаќа според Годишниот даночен биланс и истиот претставува одбитна ставка од финансискиот резултат пред оданочување во Извештајот за сеопфатна добивка.

3.11. ПОЛИТИКА ЗА АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат во трошоци на периодот за кој се однесуваат.

Причината за разграничувањето, како и износот кој се однесува на идните периоди мора да бидат искажани на соодветна сметководствена исправа.

Приходите кои се пресметани во корист на тековниот период, а немаат елементи за да се искажат како побарување, се искажуваат како активни временски разграничувања.

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Кога ќе се стекнат услови за испоставување на документ врз основа на кој се стекнуваат побарувањата, временските разграничувања се пренесуваат на сметките на побарувањата.

Основата за приходување и искажување на таквите износи на временските разграничувања мора да биде утврдена со соодветна сметководствена исправа.

3.12. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ЗАПИШАНИОТ КАПИТАЛ

Капиталот ја претставува номиналната вредност на вложените средства.

Запишаниот (основен) капитал се искажува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето, односно промената на уписот на вредноста на капиталот.

3.13. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИТЕ УДЕЛИ

Износите искажани како премии на емитираните удели ја сочинуваат разликата помеѓу номиналната вредност на уделите и износите по кои се продадени и се признаваат како тековен приход.

**3.14. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА
(РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕН ВИШОК)**

Ревалоризациона резерва (ревалоризационен вишок) произлегува од објективното вреднување на нетековните средства по нивното почетно признавање според набавната вредност. (ЈП ако не применува мерење на нетековните средства според објективната вредност нема да има ставка во Извештајот за финансирање состојба, насловена на ревалоризационен вишок).

Ревалоризациониот вишок ги покрива загубите кои произлегуваат од нетековните средства. Остатокот по ова покривање ќе се пренесе во задржана добивка.

3.15. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА РЕЗЕРВИТЕ

Резервите се искажуваат по номинална вредност со издвојување од нето добивката и тоа посебно за законските резерви, посебно за статутарните резерви и за останатите резерви.

Резервите се состојат од законски резерви, создадени во текот на периодите врз основа на распределбата на акумулирани добивки во согласност со законската регулатива и одлуките на ЈП.

Согласно законската обврска за задолжителна општа резерва, како општ резервен фонд кој се формира по пат на зафаќање на нето добивката по стапка од 5 % се додека резервите на друштвото не достигнат износ кој е еднаков на една десетина (10%) од основната главнина.

3.16. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ЗАДРЖАНАТА (АКУМУЛИРАНА) ДОБИВКА / ЗАГУБА

Акумулираните добивки / (загуби) ги вклучуваат тековните, како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

Во деловните книги посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка, а посебно искажаната загуба од работењето.

Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по одлука на управата, а во согласност со Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот. Членовите на друштвото не се обврзани со договорот на друштвото / статутот да ја покриваат загубата, со внес на дополнителни влогови.

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на одлука на собранието / собирот на содружници и според одредбите на Законот за трговските друштва.

Авансот на добивка може да се исплатува ако меѓу пресметковниот период искажува добивка и ако не постои пренесена загуба.

3.17. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ДОБИВКАТА ИЛИ ЗАГУБАТА ВО ТЕКОВНАТА ГОДИНА

Добивката или загубата во тековната година во Извештајот се искажува по оданочувањето како добивка (нето добивка) за распределба, односно загуба од работењето во тековната година.

3.18. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Обврските спрема поврзаните претпријатија, обврските по заеми, обврските спрема кредитните институции, обврските за аванси, обврските спрема добавувачите и останатите долгорочни обврски се искажуваат по номинална вредност, зголемена за достасаните камати според склучениот договор.

Овие обврски се класифицираат како долгорочни доколку на датумот на Извештајот на состојба, рокот на доспевање им е над 12 месеци.

Долгорочните резервирања се искажуваат како долгорочни обврски за гаранции, оштети и отпремнини.

Обврските искажани во девизи се пресметуваат по среден курс на Народна банка на Република Македонија на денот на билансирањето, но и на крајот на секој месец во случај на отплата на долгови.

Обврските по хартии од вредност се искажуваат по номинална вредност на хартиите од вредност според одлуката за издавање, зголемена за каматата, која се однесува на тековниот пресметковен период.

3.19. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА КРАТКОРОЧНИТЕ ОБВРСКИ

Обврските по заеми, обврските спрема кредитните институции, обврските за аванси, депозити и гаранции, обврските спрема добавувачите, обврските спрема вработените, обврските за даноци, придонеси и други давачки, обврските врз основа на удел во резултатот и останатите краткорочни обврски се искажуваат во вредност која е искажана во соодветна сметководствена исправа, зголемена за каматите според склучениот договор, пропис, односно одлука на надлежниот орган.

Овие обврски се класифицираат како краткорочни доколку на датумот на Билансот на состојба рокот на доспевање им е до 12 месеци.

Обврските по меници и чекови, односно останати хартии од вредност се искажуваат по номинална вредност на хартиите од вредност кои ги сочинуваат краткорочните обврски на друштвото, зголемена за каматата, ако е договорена или утврдена со одлуката за издавање на хартии од вредност.

3.20. ПОЛИТИКА ЗА ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска, а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период.

Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските, се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

Приходите за кои нема услови за признавање во тековниот пресметковен период, според МСС 18, се одложуваат преку временски разграничувања за идни периоди.

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Наплатените приходи кои се однесуваат за идните периоди се евидентираат во корист на временските разграничувања, а за кои не било искажано соодветно побарување.

3.21. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПРИХОДИТЕ

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето. Приходите се признаваат ако истовремено пораснат средствата или се намалат обврските.

Приходите од продажба на добра се признаваат ако:

- на купувачот се пренесени сите ризици и користи од сопственоста над производите;
- ЈП не задржува, ниту трајно управување, ниту контрола над производите;
- износот на приходите може да се измери;
- е веројатно дека продадените производи ќе се наплатат;
- трошоците кои настанале или кои ќе настанат во врска со продажбата може со сигурност да се измерат.

Ако во моментот на настанувањето на настанот се процени дека наплатата не е извесна, приходите се одложуваат. За реализација од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

За приходите што не се дефинирани со овој акт, се применува Меѓународниот сметководствен стандард 18 и другите стандарди.

3.22. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА РАСХОДИТЕ

Расходите се признаваат согласно точка 78 до 80 и 94 до 98 од Рамката за составување и презентирање на финансиските извештаи (МСФИ).

Во политиката за признавање расходи, ЈП се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковен период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата (точки 94-98 од Рамката).

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.23. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект.

3.24. ИЗВЕСТУВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИ

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

3.25. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА

Биолошките средства се признаваат според нивната објективна вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажбата, При проценката на објективната вредност се земаат предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

3.26. Приходи од државни поддршки

Неусловените државни поддршки поврзани со биолошките средства се признаваат како приход во Извештајот за сеопфатна добивка кога помошта е примена или треба да се прими. Останатите државни поддршки се признаваат иницијално како разграничени приходи кога постои разумна сигурност дека истите ќе бидат примени и кога Друштвото ќе ги исполни условите поврзани со давањето на поддршката.

Поддршките кои ги надоместуваат настанатите трошоци се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка на систематска основа во истите периоди во кои се признати трошоците. Поддршките кои ја надоместуваат набавната вредност на средствата се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка на систематска основа во текот на употребниот период на средството.

3.27. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиска состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3.28. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Средства, обврските, приходите и расходите за кои во овој акт не се утврдени сметководствени политики, ќе се применува основниот третман за нивно мерење утврдени во соодветните МСФИ и МСС.

Овој акт се применува на финансиските извештаи кои се составуваат за деловната 2014 година и за следните години.

4. КОРИСТЕНИ ПРОЦЕНКИ

За нематеријалните и материјалните средства кои се евидентирани по набавна вредност, не се користени дополнителни методи за повторна проценка на датумот на известувачкиот период.

Побарувањата се проценети врз основа на објавената сметководствена политика на денот на известувачкиот период, според рочноста.

Разликите во сметководствени проценки ќе се евидентираат тековно, или тековно но и во идните периоди (перспективно).

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

Како промена на сметководствената проценка се сметаат особено:

- вреднувањето на ненаплативите побарувања (тековно);
- застареноста на залихите (тековно) и
- корисниот век на употреба на недвижностите, постројките и опремата (тековно и идно).

5. ПРОМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И КОРЕКЦИИ НА ГРЕШКИ

Кои сметководствени политики се промениле во тековниот период во однос на претходниот пресметковен период и од што се состојат тие промени е следниот чекор во прилог на белешките. Разликите треба да се квантифицираат и треба да се искаже како тие влијаат на одделни позиции на Извештајот за состојбата и Извештајот за сеопфатна добивка, така што овие биланси да бидат споредливи во тековната со претходната известувачка година.

Најчести промени кои во сметководствените политики се јавуваат со усвојувањето на МСС и МСФИ се презентирани доколку ги има се наведени.

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

6.1) Ризик од финансирање - Показател на задолженост

Структурата на капиталот на ЈП се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците, пари и парични еквиваленти и капитал, кој се состои од акционерска главнина, резерви и акумулирана (загуба) / добивка.

Раководството ја анализира структурата на капиталот – главнината сопственост на ВЛАДАТА НА РМ, на годишна основа како однос на нето обврските по кредити во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти. Вкупниот капитал е пресметан како главнина зголемена за нето обврските по позајмици.

во илјади денари)

Година	2019	2018
Опис на елементите		
Обврски по кредити	99.444.446	34.444.445
Пари и парични еквиваленти	-3.833	-24.356
Нето обврски	99.440.613	34.420.089
Главнина+нето обврски по позајмици	6.003.784	6.003.504
Процент % на задолженост	165,62%	57,33%

Пресметката на показателот покажува дека ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ во 2019 година е високо задолжен.

6.1.1) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризикот од неспособност да ги исплати своите обврски навремено. Политиката е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Дополнителен износ на пари најчесто се депонира во комерцијалните банки.

Процесот на управување со ликвидносниот ризик вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година
на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на сметководствениот оддел.

Крајната одговорност за управување со ризикот на ликвидност е на раководството се обидува да изгради соодветна рамка за управување со овој ризик, како и со барањата за управување со ликвидноста.

(во илјади денари)

Финансиски средства	Тековна година	Претходна год.
Некаматоносни		
Побарувања од купувачи	76.886	74.465
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	1.540	3.449
Побарувања од државата	164.275	164.275
Останати побарувања и позајмици - вработени	46.126	47.992
Вложувања во придружни друштва	0	0
Пари и парични еквиваленти	3.833	24.356
АВР	94.637	63.330
ВКУПНО	387.297	377.867

(во илјади денари)

Финансиски обврски	Тековна година	Претходна год.
Некаматоносни		
Долгорочни резервирања за ризици и трошоци	177.333	151.061
Обврски кон добавувачи	178.012	177.536
Тековни даночни обврски	93.367	90.178
Обврски кон вработените	70.084	70.680
Останати тековни (аванси, депозити и кауции)	510.485	352.694
Кредити од банки и заеми	63.400	63.121
ПВР	2.732	3.571
ВКУПНО ОБВРСКИ	1.095.413	950.579
Каматоносни со фиксна камата		
Позајмици		

6.2.) Девизен ризик

Долгорочните обврски по кредити и обврските спрема странските добавувачи се деноминирани во странски валути. Од тие причини, би било изложено на ризик поврзан со можните флукутации на девизните курсеви. Нема обврска да користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик.

Не е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

6.3.) Каматен ризик – промени на девизен курс

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

ЈП нема значајни каматоносни побарувања. Според тоа, промената на пазарните каматни стапки нема влијание врз приходот од камати и паричните текови од редовното работење.

6.4.) Ризик од ликвидност кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна.

ЈП е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности.

Рочноста на финансиските средства и обврски на ЈП со состојба на 31 декември тековната година според нивната доспеаност.

6.4.1). Утврдување на објективната вредност

ЈП располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат обарувањата од купувачи, вложувања расположиви за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утвдување на нивната објективна вредност.

Објективна вредност на финансиски средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност, со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум една година од датумот на Извештајот за финансиска состојба.

6.5) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени” и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Поради тоа што најголемиот дел од приходите и трошоците се остварени во македонски денари (МКД), функционална валута на ЈП е МКД и како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови.

За презентација на пазарните ризици, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал.

Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Салдото на денот на билансот на состојба ја прикажува цела година.

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

6.6.) Даночен ризик

Македонската даночна легислатива е предмет на различни интерпретации и чести измени. Интерпретирањето на даночната легислатива која даночните власти ја применуваат врз трансакциите и активностите на ЈКП, може да не коицидира со интерпретациите на менаџментот. Како резултат на тоа, одредени трансакции можат да бидат предмет на даночна контрола од која можат да произлезат дополнителни даноци, казни и камати кои можат да бидат материјални. Документацијата на ЈП може да биде предмет на даночна контрола за период од најмногу десет години.

ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ Скопје, за 2019 година, има неизмирено тековни даночните обврски во износ од 93.367 илјади денари (90.178 илјади денари во 2018 година).

6.7.) Управување со ризикот на капитал

Целта на ЈП при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за и бенефиции за останатите заинтересирани субјекти (Оснивачот), како и да одржува оптимална структура на капиталот за да го намали трошокот на капитал.

ДАНОК ОД ДОБИВКА

Данокот од добивка по стапка од 10% се плаќа на непризнатите расходи, намалени за расходите со одложено плаќање (даночен кредит), како и во моментот на исплата на дивиденда и друга распределба на добивката во согласност со законските прописи во Република Македонија.

7 Нематеријални средства

		во илјади денари	
		2019	2018
000	Издатоци за развој	32.395	32.818
002	Концесии, патенти, лиценци, трговски и услужни марки	15.862	15.998
003	Софтвер и останати права	6.695	4.485
006	Нематеријални средства во подготовка	2.024	2.024
009	Акумулирана амортизација на софтвер и останати права	(43.946)	(42.763)
Состојба на 31 декември		13.030	12.562

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

НАБАВНА ВРЕДНОСТ	Патенти и лиценци	Гудвил	Софтвер и проекти	Основни средства	0	Средства во подготовка	Вкупно
Салдо на 01.01.2019	14.790	0	4.485	32.395	0	2.024	53.694
Зголемување	2.424	0	2.210	0	0	0	4.634
Намалување/Оттуѓување	1.352	0	0	0	0	0	1.352
Салдо на 31.12.2019	15.861	0	6.694	32.395	0	2.023	56.973
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА							
Салдо на 01.01.2019	12.770	0	2.663	26.411	0	0	41.844
Амортизац. за год (нето)	1.379	0	878	1.195	0	0	3.452
Амортиза за оттуѓување	1.352	0	0	0	0	0	1.352
На 31.12.2019 г	12.797	0	3.541	27.606	0	0	46.648
НЕТО СМ. ВРЕД-Т 31.12.2019	3.064	0	3.153	4.788	0	2.023	10.325
НЕТО ВРЕДНОСТ 01.01.2019	2.732	0	1.821	5.954	0	0	11.850
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
На 01.01.2018	15.997	0	4.484	32.818	0	0	53.299
Зголемување	0	0	0	0	0	0	0
Намалување	1.207	0	0	423	0	0	1.630
Салдо на 31.12.2018	14.790	0	4.484	32.395	0	0	54.929
ИСПРАВКА НА ВРЕДНОСТА							
Салдо на 01.01.2018	11.324	0	1.937	24.784	0	0	38.045
Амортиза. за год-та (нето)	1.820	0	725	1.938	0	0	4.483
Намалување	1.087	0	0	311	0	0	1.398
АМОРТИЗАЦИЈА 31.12.2018	12.057	0	2.663	26.411	0	0	42.528
НЕТО СМ ВРЕД, 31.12.2018 пр.г.	2.732	0	1.821	5.984	0	0	10.537
На 01 јан.2018 г	4.673	0	2.547	8.033	0	0	15.253

8 Материјални средства

<-Земл

во илјади денари

	2019	2018
010 Земјишта и шуми (аналитика по локации)	164.553	164.553
011 Градежни објекти (аналитика по објекти)	1.170.942	1.194.664
012 Постројки и опрема	205.228	211.390
013 Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	441.795	429.772
014 Биолошки средства	58.590.623	58.437.436
015 Останати материјални средства	714	714
016 Материјални средства во подготовка (инвестиции во тек)	74.953	43.763
019 Акумулирана амортизација на градежни објекти	(1.335.730)	(1.334.317)
Состојба на 31 декември	59.313.078	59.147.975

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

НАБАВНА ВРЕДНОСТ	Земјиште	Градежни објекти	Постројки и Опрема	Алат Транс средства	Останати мат. Сред.	Инвестиции во тек	Вкупно
Салдо на 01.01.2019	164.553	1.194	641.875	0	0	43.763	851.385
Зголемување		6.443	29.860	0	0	38.389	74.692
Отпѓување	0	30.166	23.998	0	0	7.200	61.364
Салдо на 31.12.2019	164.553	1.170.941	647.737	0	0	74.952	2.058.183
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА							
Салдо на 01.01.2019	0	820.006	512.557	0	0	0	1.332.563
Амортиз. за год (нето)	0	24.336	19.517	0	0	0	43.853
Амортиз за отпѓување	0	16.799	23.910	0	0	0	40.709
На 31.12.2019	0	827.543	508.185	0	0	0	1.417.125
НЕТО СМ. ВР. 31.12.2019	164.553	343.397	139.551	0	0	74.952	641.058
НЕТО ВРЕДН 01.01.2019	164.553	374.657	128.583	0	0	0	667.793
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
На 01.01.2018	164.553	1.191.665	645.722	0	0	0	2.001.940
Зголемување	0	7.288	7.962	0	0	0	15.250
Намалување		4.289	12.523	0	0	0	16.812
Салдо на 31.12.2018	164.553	1.194.664	641.161	0	0	0	2.000.378
ИСПРАВКА НА ВРЕДНОСТА							
Салдо на 01.01.2018		798.384	506.239	0	0	0	1.304.623
Амортиза. за год-та (нето)		25.872	17.926	0	0	0	43.798
Намалување		4.250	11.580				15.830
АМОРТИЗАЦИЈА ВКУПНО		820.006	512.557	0	0	0	1.332.563
НЕТО СМЕТКОВ ВРЕДНОСТ 31.12.2018	164.553	374.657	128.583	0	0	0	667.793
На 01.12.2018 г	0	393.280	139.482				532.762

2019	0	Основно стадо	Обртно стадо	Повеќегодишни насади	Средства во подготовка	0	Вкупно
Салдо на 01.01.2019	0	5.678	0	58.430.025	0	0	58.435.703
Зголемување		0	0	0	0	0	0
Промена на вредноста на б.средства				154.918			154.918
Отпѓување	0	0	0	0	0	0	0
Салдо на 31.12.2019	0	5.678	0	58.584.945	0	0	58.590.623
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА							
Салдо на 01.01.2018	0	7.383	0	0	0	0	7.383
Амортиз. за год (нето)	0	28	0	0	0	0	28
Промена на вредноста на б.средства		-1.732		128.995			127.263
Амортиз за отпѓување	0	0	0	0	0	0	0
На 31.12.2018 г	0	5.679	0	128.995	0	0	134.674
НЕТО СМ. ВР. 31.12.2018	0	5.679	0	58.430.025	0	0	58.435.704

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

9 Залихи

		во илјади денари	
		2019	2018
310	Суровини и материјали на залиха	18.392	16.604
320	Залиха на резервни делови	16.302	17.060
350	Ситен инвентар на залиха	9.293	9.654
351	Ситен инвентар во употреба	53.392	53.136
358	Вредносно усогласување на залихите на ситниот инвентар, амбалажата и автогумите	(65.589)	(66.071)
Состојба на 31 декември		121.778	128.192

10 Долгорочни финансиски средства

		во илјади денари	
		2019	2018
031	Вложувања во придружни друштва и заеднички контролирани друштва (учество во заеднички вложувања)	20.898	26.309
Состојба на 31 декември		20.898	26.309

- Долгорочни побарувања

		во илјади денари	
		2019	2018
047	Останати долгорочни побарувања	1.082	1.082
049	Вредносно усогласување на долгорочни побарувања	-	-
Состојба на 31 декември		1.082	1.082

11 Побарувања од купувачи

		во илјади денари	
		2019	2018
120	Побарувања од купувачи во земјата	69.054	61.582
121	Побарувања од купувачите во странство	-	-
122	Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	1.541	12.884
123	Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	-	3.449
126	Спорни и сомнителни побарувања	7.832	-
127	Останати побарувања	-	-
129	Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	-	-
Состојба на 31 декември		78.427	77.915

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

12 Парични средства и хартии од вредност

		во илјади денари	
		2019	2018
100	Парични средства на трансакциски сметки во денари	1.948	22.606
102	Парични средства во благајна	1.154	1.326
Состојба на 31 декември		3.833	24.356

13 Останати краткорочни побарувања

		во илјади денари	
		2019	2018
133	Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице	-	1.862
138	Останати побарувања од државни органи и институции	164.275	164.275
143	Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања	-	6
145	Останати побарувања од вработените	46.126	46.124
Состојба на 31 декември		210.401	212.267

По однос побарувањата од вработени, се водат судски спорови по однос на кусоци и нивиот исход е неизвесен, но нема значителни ефекти врз финаиските извештаи за одлевање на финансиски средства.

14 Краткорочни финансиски средства

		во илјади денари	
		2019	2018
162	Краткорочни кредити и заеми во земјата на неповрзани друштва	175	273
Состојба на 31 декември		175	273

15 Платени трошоци за идните периоди

		во илјади денари	
		2019	2018
198	Останати однапред платени трошоци и пресметани приходи	94.235	62.977
Состојба на 31 декември		94.637	63.330

Кonto	Опис на konto	31.12.2019	31.12.2018
-------	---------------	------------	------------

16 Основна главнина

		во илјади денари	
		2019	2018
900	Основна главнина запишан и уплатен капитал	(5.940.384)	(5.940.384)
Состојба на 31 декември		(5.940.384)	(5.940.384)

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

- Ревалоризациона резерва

		во илјади денари	
		2019	2018
930	Ревалоризациона резерва на нематеријални и материјални средства (аналитика по в	(5.401.082)	(5.406.752)
935	Останати ревалоризациони резерви	(47.844.233)	(47.844.233)
93	Состојба на 31 декември	(53.245.315)	(53.250.985)

17 Акумулирана добивка/(загуба)

		во илјади денари	
		2019	2018
950	Задржана (акумулирана) добивка од претходни години	-	-
951	Добивка од тековна година	(24.754)	(16.074)
95	Состојба на 31 декември	(24.754)	(16.074)
I.	ВКУПНО ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ	-58.759.194 0	-58.740.110

- Пренесена загуба

		во илјади денари	
		2019	2018
960	Пренесена загуба од претходни години	451.259	467.333
961	Загуба за тековната година	-	-
96	Состојба на 31 декември	451.259	467.333

18 Долгорочни резервирања

		во илјади денари	
		2019	2018
271	Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	(177.334)	(151.060)
279	Останати долгорочни резервирања	-	-
27	Состојба на 31 декември	(177.334)	(151.060)

19 Долгорочни кредити

		во илјади денари	
		2019	2018
284	Долгорочни обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата и странство	(5.393)	(5.945)
286	Долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и странство	(99.444)	(34.444)
28	Состојба на 31 декември	(104.837)	(40.389)

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

20 Обврски спрема добавувачите

		во илјади денари	
		2019	2018
220	Обврски спрема добавувачи во земјата	(178.012)	(177.536)
222	Обврски за примени аванси депозити и кауции во земјата	(58.329)	(41.738)
22	Состојба на 31 декември	(235.901)	(219.257)

21 Останати краткорочни обврски

		во илјади денари	
		2019	2018
230	Обврски за данокот на додадена вредност	(83.100)	(23.202)
240	Обврски за плата и надоместоци на плата	(46.203)	(49.194)
241	Обврски за надоместоци на трошоците на вработените	(22.445)	(19.310)
242	Останати обврски спрема вработените врз основа на колективни договори	(1.378)	(2.117)
243	Нето плати	-	-
249	Останати обврски спрема вработените	(58)	(59)
250	Обврски спрема осигурителни друштва	-	-
251	Обврски за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	(206)	(190)
252	Обврски спрема вршители на дејност и други физички лица	(168)	(132)
253	Обврски врз основа на наем	(3.075)	(2.080)
259	Останати краткорочни обврски	(354.577)	(380.468)
25	Состојба на 31 декември	(511.210)	(476.752)

22 Краткорочни финансиски обврски

		во илјади денари	
		2019	2018
262	Краткорочни кредити и заеми во земјата	(63.400)	(63.121)
26	Состојба на 31 декември	(63.400)	(63.121)

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

23 Одложени плаќања на трошоци во идни периоди

		во илјади денари	
		2019	2018
290	Однапред пресметани трошоци	(224)	(175)
291	Пресметани трошоци за набавка на добра	(158)	(158)
292	Пресметани трошоци за користење на права	-	-
293	Пресметани приходи за идни периоди	-	(979)
294	Одложено признавање на приходи врз основа на државни поддршки	(231)	(298)
295	Одложено признавање на приходи	-	-
299	Останати пасивни временски разграничувања	(2.118)	(1.961)
Вкупно		-2.731 0	-3.571

24 Приходи од продажба

		во илјади денари	
		2019	2018
740	Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	1.311.466	1.350.347
741	Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	-	-
742	Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги во странство	330	345
743	Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	9	71
746	Приходи од специфично работење на неповрзани друштва	-	-
747	Приходи од наем	783	773
Вкупно		1.312.588	1.351.536

25 Останати оперативни приходи

		во илјади денари	
		2019	2018
760	Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства	28.285	23.862
762	Добивки од продажба на учество во капитал и хартии од вредност	11.759	-
764	Вишоци	1.125	1.500
765	Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	6.485	18.538
767	Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	6.189	5.514
768	Приходи од укинување на долгорочни резервирања	102.067	109.279
769	Останати приходи од работењето	2.662	2.441
Вкупно		315.362	291.067
750	Приходи од вредносно усогласување	30.369	33.253
76+76	Вкупно	345.731	324.320

26 Набавна вредност на продадените стоки и материјали

		во илјади денари	
		2019	2018
701	Набавна вредност на продадени добра (стоки)	243	755
703	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови и отпадоци	(151)	(513)
Вкупно		92	242

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

27 Трошоци за сировини и други материјали

		во илјади денари	
		2019	2018
400	Трошоци за сировини и материјали (за производство)	22.805	18.265
401	Трошоци за материјали (за администрација, управа и	-	-
402	Трошоци за енергија (за производство)	71.779	71.008
404	Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	16.642	22.103
407	Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	3.552	3.864
408	Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и пр	77	-
Вкупно		114.855	115.240

28 Услуги со карактер материјални трошоци

		во илјади денари	
		2019	2018
410	Транспортни услуги	161.161	171.777
411	Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	9.491	9.187
412	Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на	102.253	107.097
415	Комунални услуги	4.952	4.906
416	Трошоци за истражување и развој	-	-
417	Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	339	732
419	Останати услуги	9.794	13.565
Вкупно		328.646	347.940

29 Трошоци за вработените

		во илјади денари	
		2019	2018
420	Плата и надоместоци на плата бруто (за производство)	865.035	833.948
421	Плата и надоместоци на плата бруто (за администрација, управа и продажба)	-	-
422	Останати трошоци на вработените	9.855	9.263
423	Нето плати и даноци и придонеси	-	-
440	Дневници за службени патувања, ноќевање и патни трошоци	462	259
441	Надомест на трошоците на вработените и подароци	35.168	34.511
Вкупно		910.520	877.981

30 Трошоци за амортизација и резервирања

		во илјади денари	
		2019	2018
430	Трошоци за амортизација (за производство)	47.308	48.284
433	Долгорочни резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	116.811	117.232
Вкупно		164.119	165.516

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

31 Останати расходи од работењето

		во илјади денари	
		2019	2018
442	Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одб	2.528	2.654
443	Трошоци за спонзорство и донации	561	683
444	Трошоци за репрезентација	1.082	1.620
445	Трошоци за осигурување	945	869
446	Банкарски услуги и трошоци за платниот промет	2.085	1.649
447	Даноци кои не зависат од резултатот, членарина и други давачки	38.534	38.745
448	Трошоци за користење на права (освен наем)	46	59
449	Останати трошоци на работењето	18.573	20.331
450	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нематеријални средства	-	121
455	Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања	13	41
456	Вредносно усогласување (обезвреднување) на залихи	466	466
457	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-
459	Вредносно усогласување (обезвреднување) на останати средства	-	-
460	Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на нематеријални и матери	7.382	128
461	Загуби врз основа на расходување и загуба од продажба на биолошки средства	-	-
462	Загуби врз основа на продажба на учество во капитал и хартии од вредност	4.584	-
463	Загуба од продажба на материјали	-	-
464	Кусоци, кало, растур, расипување и кршење	835	761
465	Расходи врз основа на ефекти од договорени заштити од	-	-
467	Расходи за дополнително одобрени попусти, рабат, рекламации и дадени примероци	110	16
468	Казни, пенали, надоместоци за штети и друго	4.702	3.002
469	Останати расходи од работењето	8.547	45.916
Вкупно		94.412	118.419

32 Финансиски приходи

		во илјади денари	
		2019	2018
770	Приходи врз основа на камати од работењето со поврзани друштва	381	-
774	Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	-	679
776	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	134	58
777	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	2.147	1.704
779	Останати финансиски приходи	-	-
780	Удел во добивката на придружно друштво	-	-
781	Нето добивка од прекинато работење	-	-
Вкупно		2.662	2.441

БЕЛЕШКИ КОН ПОЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2019 година

33 Финансиски расходи

		во илјади денари	
472	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	-	-
474	Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани	10.228	15.325
475	Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со неповрзани друш	-	53
476	Вредносно усогласување (обезвреднување) на долгорочни	-	-
479	Останати финансиски расходи	86	45
480	Удел во загуба на придружно друштво	-	-
481	Нето загуба од прекинато работење	-	-
Вкупно		10.314	15.423

Добивка/Загуба пред оданочување

		во илјади денари	
		2019	2018
800	Добивка пред оданочување	28.613	18.264
801	Загуба пред оданочување	-	-
Вкупно		28.613	18.264

Данок на добивка и други давачки

		во илјади денари	
		2019	2018
810	Данок на добивка	3.860	2.191
813	Други давачки	-	-
Вкупно		3.860	2.191

Нето добивка/загуба за периодот

		во илјади денари	
		2019	2018
820	Нето добивка за периодот	24.753	16.073
821	Нето загуба за периодот	-	-
Вкупно		24.753	16.073

БЕЛЕШКА 34. ПРЕЗЕМЕНИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ - Судски спорови СПИСОК

Раководството и правната служба доставува (ПИСМЕНО ИЗВЕСТУВАЊЕ-СПИСОК) констатирано дека се водат судски спорови од страна на два поголеми субјекти, но дека истите се пресудени со поволен исход за ЈП, и дека нема сознани за тоа дали има одлевање на парични средства кои би имале влијание врз финансиските извештаи и на финансискиот резултат.

БЕЛЕШКА 35. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

По денот на составувањето на Извештајот за финансиска состојба, не се настанати материјални настани за кои е потребно дополнително обелоденување во финансиските извештаи.

БЕЛЕШКА 36. КОНТИНУИТЕТ

Кога ги подготвува финансиските извештаи, раководството прави проценка на способноста да обезбеди континуитет. При оценката дали претпоставката за деловен континуитет е соодветна, раководството ги зема предвид сите достапни информации за иднината, најмалку, но не ограничувајќи се за дванаесет месеци од датумот на ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О. Скопје врши редовна анализа на задолженост.

П Р И Л О З И

Прилог 1 – ГОДИШНА СМЕТКА – ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА ШТО ЗАВРШУВА НА И ЗА 31 декември 2019 година.

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО СО
СОСТОЈБА НА И ЗА 31 декември 2019 година.